

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

*ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ & ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΜΝΗΜΟΝΙΟΥ
ΣΥΝΕΝΝΟΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΙΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ Ε.Μ.Σ.*

Τι εστί Μνημόνιο;

Μνημόνιο είναι το σύνολο των όρων που περιλαμβάνονται σε μία δανειακή σύμβαση και επιβάλλονται από τον δανειστή στον δανειζόμενο με την απαίτηση να εφαρμοστούν από τον δεύτερο.

Για παράδειγμα, εν καιρώ οικονομικής κρίσης, τα κράτη που έχουν οικονομικά προβλήματα υπογράφουν μνημόνια, ώστε να δεσμευτούν ότι θα προχωρήσουν στις απαραίτητες ενέργειες που θα τους υποδειχθούν, προκειμένου να καταφέρουν να εξυγιάνουν τα δημοσιονομικά τους και να συνεχίζουν να λαμβάνουν οικονομική βοήθεια για να μην καταρρεύσουν. Είναι δηλαδή σαν ένα συμβόλαιο με κάποιους όρους που θα πρέπει να τηρήσει η πλευρά που δεσμεύεται να το εφαρμόσει. Ουσιαστικά αυτός που επιβάλλει το μνημόνιο, είναι σαν να επεμβαίνει στη διακυβέρνηση μίας χώρας, μιας και ορίζει σε μεγάλο βάθος τι θα λειτουργήσει και πώς.

Ποια είναι τα συμβαλλόμενα μέρη της Σύμβασης;

Η ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΜΒΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗΣ συνάπτεται από και μεταξύ:

- 1.** του ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑΣ, διακυβερνητικού οργανισμού που ιδρύθηκε με τη Συνθήκη για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας και έχει συναφθεί μεταξύ κρατών μελών της ζώνης του ευρώ.
- 2.** της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, εκπροσωπούμενης από τον κ. Ευκλείδη Τσακαλώτο, Υπουργό Οικονομικών, ως δικαιούχου κράτους μέλους.
- 3.** της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, η οποία εκπροσωπείται από τον κ. Γιάννη Στουρνάρα, Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος
- 4.** του ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑΣ, εκπροσωπούμενο από τον κ. Αριστείδη Ξενόφω.

Τι συμφώνησαν τα συμβαλλόμενα μέρη;

Το νέο μνημονιακό πρόγραμμα θα καλύπτει την Ελλάδα χρηματοδοτικά για την επόμενη τριετία, με το πακέτο να ανέρχεται συνολικά έως τα 86 δισ. ευρώ.

Η πρώτη δόση θα είναι 26 δισ. ευρώ και περιλαμβάνει δύο υποδόσεις: Η πρώτη υποδότηση, ύψους 10 δισ. ευρώ, θα καταστεί διαθέσιμη άμεσα σε ξεχωριστό λογαριασμό του ΕΜΣ, για την ανακεφαλαιοποίηση και εξυγίανση των ελληνικών τραπεζών.

Η δεύτερη υποδότηση των 16 δισ. ευρώ, θα εκταμιευθεί σταδιακά, με την πρώτη εκταμίευση (13 δισ. ευρώ) να προβλέπεται για αύριο 20 Αυγούστου, και να ακολουθούν τα υπόλοιπα 3 δισ. ευρώ το φθινόπωρο, εφόσον εφαρμοσθούν τα προαπαιτούμενα που βασίζονται σε μέτρα του νέου προγράμματος και που θα εξειδικευθούν από τους ευρωπαϊκούς θεσμούς.

Υπενθυμίζεται ότι για κάθε δόση που θα εκταμιεύεται από το συνολικό δάνειο των περίπου 86 δισ. ευρώ, θα απαιτείται «πακέτο» προαπαιτούμενων μέτρων, τα οποία εκτείνονται από το φορολογικό πεδίο μέχρι το συνταξιοδοτικό και τις αποκρατικοποιήσεις. Σημειώνεται επίσης ότι η σημερινή κυβέρνηση καλείται να πληρώσει και το «μάρμαρο» των αθετήσεων των προηγούμενων κυβερνήσεων, που σημειώθηκαν στο πλαίσιο των δύο άλλων Μνημονίων.

Όπως αναφέρεται στη σχετική ανακοίνωση του ΕΜΣ, οι χρηματικοί πόροι θα χρησιμοποιηθούν «για δαπάνες του προϋπολογισμού, την εξόφληση ληξιπρόθεσμων χρεών και τη δημιουργία ταμειακού αποθεματικού, την εξυπηρέτηση του χρέους και την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών... Το ακριβές ποσό της χρηματοδοτικής βοήθειας από τον ΕΜΣ θα εξαρτηθεί από την απόφαση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) αναφορικά με την έκταση της συμμετοχής του στη χρηματοδότηση του προγράμματος. Το συνολικό ποσό της χρηματοδότησης θα εξαρτηθεί επίσης από την επιτυχία της Ελλάδας στην εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων, που είναι σχεδιασμένες να διασφαλίσουν την επιστροφή της Ελλάδας στη χρηματοδότησή της από τις αγορές με λογικό κόστος, πριν τη λήξη του προγράμματος. Τα έσοδα από τις αποκρατικοποιήσεις μπορεί να μειώσουν επιπρόσθετα το συνολικό ποσό της οικονομικής βοήθειας που θα χρειασθεί».

Προοπτική και βάση ανάπτυξης

Η συμφωνία για το νέο χρηματοδοτικό πρόγραμμα της Ελλάδας δίνει προοπτική στην ελληνική οικονομία και μια βάση για τη βιώσιμη ανάπτυξή της, δήλωσε ο πρόεδρος του Συμβουλίου Διοικητών του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ΕΜΣ) Γερούν Ντάισελμπλουμ. Ο εκτελεστικός διευθυντής του ΕΜΣ, Κλάους Ρέγκλινγκ, σημείωσε από την πλευρά του ότι το πρόγραμμα θα επιτρέψει στην Ελλάδα να έχει την επιτυχία που είχαν και άλλες χώρες της Ευρωζώνης που ωφελήθηκαν από τη χρηματοδότηση του Μηχανισμού.

Η δήλωση του κ. Ντάισελμπλουμ έχει ως εξής: «Η συμφωνία αυτή προσφέρει προοπτική για την ελληνική οικονομία και τη βάση για βιώσιμη ανάπτυξη. Η ελληνική κυβέρνηση είναι δεσμευμένη να εφαρμόσει το ευρείας έκτασης πακέτο μεταρρυθμίσεων με αποφασιστικότητα και θέληση και εμείς θα παρακολουθούμε στενά τη διαδικασία. Έχω δηλώσει και πριν ότι αυτό δεν θα είναι εύκολο. Είμαστε βέβαιοι ότι θα συναντήσουμε προβλήματα τα επόμενα έτη, αλλά έχω εμπιστοσύνη ότι θα μπορέσουμε να τα αντιμετωπίσουμε».

Ο κ. Ρέγκλιγκ δήλωσε: «Το Συμβούλιο Διοικητών του ΕΜΣ ενέκρινε ένα πρόγραμμα που θα επιτρέψει στην Ελλάδα να αλλάξει την πορεία και να ακολουθήσει την επιτυχία άλλων χωρών της Ευρωζώνης που έχουν ωφεληθεί από τη στήριξη του ΕΜΣ και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Το μνημόνιο κατανόησης περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις για τις συντάξεις και τη φορολογία που είναι αναγκαίες από καιρό, διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για την τόνωση της ανάπτυξης και των επενδύσεων, ένα ενισχυμένο πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων, καθώς και μέτρα σχεδιασμένα για να κάνουν πιο αποδοτική τη δημόσια διοίκηση. Ο ΕΜΣ θα κάνει αυτές τις μεταρρυθμίσεις δυνατές, διασφαλίζοντας τη χρηματοδότηση του ελληνικού δημοσίου με όρους που θα του δίνουν ευελιξία στον προϋπολογισμό, παρέχοντας επίσης αποθεματικό για τον ελληνικό τραπεζικό τομέα, ώστε να μπορεί αυτός να στηρίξει μία βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη».

Προοπτική & Στρατηγική. Επίτευξη βιώσιμων δημόσιων οικονομικών που στηρίζουν την ανάπτυξη και την απασχόληση.

Σύμφωνα με το μνημόνιο που υποβλήθηκε στις 8/7/2015, η Ελλάδα ζήτησε στήριξη για να αποκαταστήσει τη βιώσιμη ανάπτυξη. Για να πραγματοποιηθεί, όμως, όλο αυτό, η κυβέρνηση θα πρέπει να διαβουλευέται και να συμφωνεί με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Στη στρατηγική ανάκαμψη τίθεται το ζήτημα για οικονομική δικαιοσύνη. Προτεραιότητά τους, όμως, είναι η αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής, της απάτης και των στρατηγικών ασυνεπών οφειλετών που επιβαρύνουν τους τίμιους πολίτες και τις τίμιες επιχειρήσεις. Στη συνέχεια, για τις συνταξιοδοτικές μεταρρυθμίσεις τέθηκε το θέμα για κατάργηση των εξαιρέσεων και του τερματισμού των πρόωρων συντάξεων, με σκοπό να αντιμετωπίσει η χώρα τους μακροχρόνιους ανέργους. Στο θέμα της κοινωνικής ασφάλειας η Ελλάδα θα χρειαστεί να βελτιώσει την κοινωνική πρόνοια. Όλα αυτά θα προσπαθήσουν να δημιουργήσουν την ανάκαμψη. Οι πολιτικές αυτές βασίζονται σε τέσσερις κατηγορίες:

α) Αποκατάσταση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας:

Η Ελλάδα θα αυξήσει κατά 3,5% του ΑΕΠ μέσω διαφόρων μεταρρυθμίσεων, ΦΠΑ και συνταξιοδοτικού, το οποίο θα υποστηρίζεται από ένα πρόγραμμα για την βοήθεια της φορολογικής συμμόρφωσης και διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών και την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής. Παράλληλα, θα προστατεύει τις ευπαθείς ομάδες.

β) Διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας:

Η Ελλάδα πρέπει να αντιμετωπίσει τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια (ΜΕΔ). Θα υπάρξει η διαδικασία κεφαλαιοποίησης των τραπεζών, που θα ολοκληρωθεί πριν το τέλος του 2015. Παράλληλα, θα ληφθούν μέτρα για την ενίσχυση του ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και των τραπεζών.

γ) Η ανάπτυξη, η ανταγωνιστικότητα και οι επενδύσεις:

Η Ελλάδα θα εφαρμόσει μεταρρυθμίσεις στις αγορές εργασίας και προϊόντων, με τις οποίες θα καλύπτει τις απαιτήσεις της Ε.Ε και θα προσπαθήσει να πετύχει τις καλύτερες πρακτικές.

δ) Ένα σύγχρονο κράτος και μια σύγχρονη δημόσια διοίκηση:

Θα ενισχυθεί το δικαστικό σύστημα για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Για την επιτυχία όλων αυτών θα πρέπει τα μέτρα αυτά να εφαρμόζονται για πολλά έτη. Για αυτό απαιτείται πολιτική δέσμευση, αλλά και η τεχνική ικανότητα της ελληνικής διοίκησης να τα πραγματοποιήσει αυτά. Οι αρχές έχουν δεσμευτεί να εκμεταλλεύονται την τεχνική βοήθεια που είναι διαθέσιμη για βασικές μεταρρυθμιστικές δεσμεύσεις. Επίσης, οι αρχές έχουν δεσμευτεί για την ενίσχυση προϋπαρχόντων προγραμμάτων τεχνικής βοήθειας, όπως η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, η μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης. Ακόμα, υπάρχει η επεξεργασία προγραμμάτων τεχνικής βοήθειας, όπως η ενεργειακή πολιτική. Μέχρι τα τέλη του Σεπτεμβρίου του 2015, η κυβέρνηση θα πρέπει να οριστικοποιήσει ένα μεσοπρόθεσμο σχέδιο τεχνικής βοήθειας με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Ελλάδα βασιζόμενη στη συμφωνημένη στρατηγική ανάκαμψης πρέπει να καθοδηγήσει μια γνήσια στρατηγική ανάπτυξης, λαμβάνοντας υπόψη τις μεταρρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στο παρόν Μνημόνιο Συνεννόησης και τις πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ελλάδα πρέπει να επωφεληθεί πλήρως από τους πόρους που είναι διαθέσιμοι από την Ε.Ε, καθώς για την περίοδο 2014-2020 είναι διαθέσιμα για την Ελλάδα περισσότερα από 35 δισεκατομμύρια ευρώ. Οι ελληνικές αρχές μπορούν να ζητήσουν τεχνική βοήθεια σχετικά με την στρατηγική ανάκαμψης που θα μπορούσε να στοχεύει στη δημιουργία ελκυστικότερου επιχειρηματικού περιβάλλοντος, στη βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος, στη διαμόρφωση ανθρώπινου κεφαλαίου και στο σχεδιασμό τομεακών προτεραιοτήτων. Οι αρχές σκοπεύουν να οριστικοποιήσουν τη στρατηγική ανάπτυξης έως το Μάρτιο του 2016.

Λόγω των θυσιών των ελληνικών πολιτών τα δημόσια ελλείμματα έχουν μειωθεί σημαντικά σε σχέση με την περίοδο πριν την κρίση και σημειώθηκε δραματική αποκλιμάκωση των δημόσιων επενδύσεων και υπηρεσιών, η οποία πρέπει να εξομαλυνθεί και να τεθεί σε προτεραιότητα.

Δημοσιονομική πολιτική. Μεταρρυθμίσεις φορολογικής πολιτικής. Μεταρρυθμίσεις της φορολογικής διοίκησης.

Η ουσία της δημοσιονομικής πολιτικής συνίσταται στην ανάγκη για ισοσκελισμένους και ορθούς προϋπολογισμούς, θέματα τα οποία θεωρούνται τα πιο βασικά, διότι επηρεάζουν και άλλες πτυχές της οικονομίας και κατ' επέκταση τη συνολική οικονομική δραστηριότητα. Η κυβέρνηση μπορεί να επηρεάσει κοινωνικά φαινόμενα μέσω των δαπανών και των εσόδων. Για αυτό τον λόγο, η κυβερνητική πολιτική πραγματοποιεί μια σημαντική μεταρρύθμιση στο σύστημα του Φ.Π.Α. και πραγματοποιεί κάποιες αλλαγές στο οικονομικό και κοινωνικό πλαίσιο. Αρχικά αύξησε τον φορολογικό συντελεστή για τις επιχειρήσεις, επέκτεινε την εφαρμογή του φόρου πολυτελείας και πήρε σημαντικά μέτρα για την αύξηση της προκαταβολής του φόρου εισοδήματος. Η κυβέρνηση γνωρίζει ότι η έγκριση της νομοθεσίας αποτελεί βασική προϋπόθεση για την αύξηση των εσόδων. Πρώτα από όλα, χρειάζεται να αυξηθούν οι φόροι επί της χωρητικότητας και παράλληλα να καταργηθεί η επιστροφή τού ειδικού φόρου κατανάλωσης στο πετρέλαιο για τους ανθρώπους που ασχολούνται με αγροτικά προϊόντα. Επιπρόσθετα κάποιες άλλες αλλαγές που θα πραγματοποιηθούν είναι η άμεση έναρξη της διαδικασίας είσπραξης του ΕΝΦΙΑ, ενώ παράλληλα θα διορθωθούν τα ζητήματα που προέκυψαν με τα πρόσφατα μέτρα για τα έσοδα. Εκτός από αυτό, ως

προαπαιτούμενο η κυβέρνηση θα εγκρίνει την νομοθεσία για την αύξηση των εσόδων, με τον περιορισμό των δημοσίων δαπανών όπου θα πραγματοποιηθεί άμεσα η πλήρης αποκατάσταση της συνταγογράφησης των φαρμάκων, την μείωση των τιμών όλων των απαραίτητων φαρμάκων και την έναρξη του προγράμματος επανεξέτασης του συστήματος κοινωνικής φροντίδας και πρόνοιας. Μετά από αυτό, ακολουθεί η δέσμη των μέτρων και γενικότερα οι διάφορες μεταρρυθμίσεις της δημόσιας διοίκησης σε ποικίλους τομείς.

Ταυτόχρονα είναι εξίσου σημαντική η σταδιακή κατάργηση της φορολογίας εισοδήματος, η φορολόγηση τηλεοπτικών διαφημίσεων, παιχνιδιών και η αύξηση του φορολογικού συντελεστή επί του ετήσιου εισοδήματος από κάθε ενοίκιο. Συγχρόνως είναι σκόπιμο να αναφερθούμε στην μόνιμη μείωση των ανώτατων ορίων εξόδων για τις αμυντικές δαπάνες κατά 100 εκατομμύρια ευρώ και στη μείωση των δαπανών του πετρελαίου θέρμανσης. Όσο αφορά την φορολογική πολιτική, η κυβέρνηση δεσμεύεται να κάνει κάποιες μεταρρυθμίσεις στην έμμεση φορολογία για την βελτίωση της αποδοτικότητας και της εισπραξιμότητας καθώς και για την καλύτερη προσφορά εργασίας. Μόλις από τον Ιούλιο του 2015 η κυβέρνηση έκανε μεταρρύθμιση σε σχέση με τον ΦΠΑ. Παρόλα αυτά είναι υποχρεωμένη να θεσπίσει μεταρρυθμίσεις και σε άλλους τομείς, όπως η κατάργηση της διασυνοριακής παρακράτησης του φόρου, καθώς και των μειωμένων συντελεστών του ΦΠΑ στα νησιά. Σε σχέση με τους κώδικες κυκλοφορίας θα θεσπίσουν νέες νομικές διατάξεις για την φοροδιαφυγή και την απάτη. Ακόμη θα καταργήσουν όλα τα πρόστιμα του κώδικα βιβλίων και στοιχείων. Έως τον Φεβρουάριο του 2016 θα επανεξετάσουν συνολικά την φορολογική νομοθεσία που συγκροτείται με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ΚΦΕ). Η κυβέρνηση δεν πρέπει να παραλείπει φυσικά τα μέτρα για τους φόρους εισοδήματος. Έτσι θα απλοποιήσει το χρονοδιάγραμμα σχετικά με την πίστωση φόρου για την φορολογία εισοδήματος, θα εντοπίσει όλα τα κίνητρα που αφορούν την φορολογική εισοδήματος, θα ενσωματώσει στο ΚΦΕ την εισφορά αλληλεγγύης επί του εισοδήματος, θα εντοπίσει όλα τα κίνητρα που αφορούν την φορολογία εισοδήματος των επιχειρήσεων και θα ενσωματώσει στον ΚΦΕ τις εξαιρέσεις από την φορολόγηση, καταργώντας αυτές που κρίνονται άδικες ή αναποτελεσματικές. Επιπρόσθετα, θα μεταρρυθμίσει την ΚΕΔΕ (Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος) και για αναγκαστική πώληση σε χαμηλές τιμές περιουσιακών στοιχείων σε δημόσιους πλειστηριασμούς, θα εξασφαλίσει την επαρκή πρόσβαση της φορολογικής διοίκησης στις εγκαταστάσεις των φορολογούμενων, θα επεξεργαστεί το φορολογικό πλαίσιο για τις συλλογικές επενδύσεις, θα εξετάσει την παρακράτηση φόρου επί των τεχνικών υπηρεσιών, καθώς και θα προσαρμόσει τους φορολογικούς συντελεστές της ακίνητης περιουσίας ώστε να διασφαλιστεί ότι τα έσοδα θα ανέλθουν τουλάχιστον στο ποσό των 2,65 δισεκατομμυρίων ευρώ. Τελευταίες μεταρρυθμίσεις για το φόρο εισοδήματος αποτελούν η επανεξέταση της εναλλακτικής ελάχιστης φορολογίας, η εκμηδένιση των δυνατοτήτων αποφυγής της, ενώ θα καταστήσει αυστηρότερο τον ορισμό των αγροτών. Σε σχέση με τον ΦΠΑ, θα κωδικοποιήσουν και θα απλουστεύσουν τη νομοθεσία του, καθώς και το καθεστώς φορολογίας εισοδήματος. Έτσι διασφαλίζεται η συνοχή της φορολογίας του εισοδήματος και των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης μικρών επιχειρήσεων. Ταυτόχρονα θα εκσυγχρονίσουν τις φορολογικές διατάξεις για τις επιχειρήσεις στον ΚΦΕ που σχετίζονται με τις διασυνοριακές συναλλαγές.

Σημειώνεται ότι έως τον Σεπτέμβριο του 2016 οι αρχές θα εξισορροπήσουν όλες τις αντικειμενικές αξίες ακίνητων με τις τιμές της αγοράς που ισχύει από τον Ιανουάριο του 2017. Φυσικά, για να δοθεί τέλος στις πολιτικές παρεμβάσεις και στις γενναιόδωρες φορολογικές αμνηστίες, η κυβέρνηση δεσμεύεται να πάρει αρκετά ισχυρά μέτρα για την βελτίωση της εισπραξης και να μην κάνει νέες ρυθμίσεις δόσεων ή αμνηστίας αλλά ούτε και να επεκτείνει τις

ισχύουσες. Οι αρχές θα θέσουν νόμους σχετικά με τις κατασχέσεις, την κατάργηση ανώτατου ορίου ύψους 25% στους μισθούς και στις συντάξεις και τη μείωση όλων των κατώτατων ορίων ύψους 1.500 ευρώ. Παράλληλα θα εγκρίνει νομοθεσία για την τροποποίηση της βασικής ρύθμισης δόσεων του ΚΦΕ ώστε να προσαρμοστούν τα επιτόκια με βάση την ελεύθερη αγορά, για τη συντόμευση της διαδικασίας δημόσιας σύμβασης ρυθμίσεων του 2014 και του 2015 για την καταβολή οφειλών από φόρους και εισφορές κοινωνικής ασφάλισης. Είναι σημαντικό ακόμη να αναφερθούμε στην άμεση θέσπιση νομοθεσίας για τη μεταβίβαση του συνόλου του προσωπικού ΣΔΔΕ και άλλων υπηρεσιών που έχουν σχέση με τη φορολογία. Παρόλα αυτά, οι αρχές θα λάβουν άμεσα μέτρα επιβολής όσον αφορά εκείνους που δεν καταβάλλουν εγκαίρως τις δόσεις τους ή γενικότερα τις υποχρεώσεις τους. Επιπλέον θα εγκρίνει ολοκληρωμένο σχέδιο για την αύξηση της φορολογικής συμμόρφωσης, θα δημοσιοποιήσει τον κατάλογο των οφειλετών από φόρους και εισφορές κοινωνικής ασφάλειας που εκκρεμούν για περισσότερο από 3 μήνες. Παράλληλα θα επεξεργαστεί για την Τράπεζα της Ελλάδος και τον ιδιωτικό τομέα την προώθηση της χρήσης ηλεκτρονικών πληρωμών και την μείωση της χρήσης μετρητών. Φυσικά έχουν ως στόχο την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, και θα φτιάξουν ένα συνολικό σχέδιο για αυτό. Έτσι θα φροντίσουν για τον εντοπισμό των μη δηλωμένων καταθέσεων μέσω ελέγχων των τραπεζικών συναλλαγών είτε σε τράπεζες της Ελλάδας είτε του εξωτερικού. Ακόμα θα θεσπίσουν πρόγραμμα εθελοντικής γνωστοποίησης με τις αναγκαίες κυρώσεις και κίνητρα, θα κάνουν υποβάλλουν αίτημα προς τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την παροχή δεδομένων σε σχέση με την ιδιοκτησία και την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων από Έλληνες πολίτες, και θα φροντίσουν για την ανανέωση του συστήματος για τεχνική βοήθεια όσον αφορά την φορολογική διοίκηση. Δεν μπορούμε να μην αναφερθούμε στην προσπάθεια της καταπολέμησης του λαθρεμπορίου καυσίμων, αφού θέσπισαν νομοθετικά μέτρα για τον εντοπισμό δεξαμενών αποθήκευσης. Τελευταίο και πολύ σημαντικό, θα δημιουργήσουν βάσεις δεδομένων για την παρακολούθηση των ισολογισμών μητρικών και θυγατρικών επιχειρήσεων. Οι αρχές λοιπόν στην συγκεκριμένη κατάσταση, θα θέσουν σε μεγαλύτερη προτεραιότητα τα μέτρα για εισπράξιμους φόρους. Οπότε θα θεσπίσουν μέτρα για την ιεράρχηση των φορολογικών ελέγχων με βάση την ανάλυση κινδύνου. Σημαντική είναι η προσπάθειά τους για την βελτίωση των εργαλείων είσπραξης φορολογικών οφειλών, όπου θα κάνουν καλύτερους τους κανόνες όσον αφορά τη διαγραφή μη εισπράξιμων φόρων. Θα αφαιρέσουν την προσωπική αστική ευθύνη των φορολογικών υπαλλήλων, θα εφαρμόσουν εθνική στρατηγική είσπραξης και θα πάρουν τα κατάλληλα μέτρα για την έγκαιρη είσπραξη των προστίμων για ανασφάλιστα οχήματα και των εισφορών για τη χρήση συχνοτήτων χωρίς άδεια.

Τέλος, θα πάρουν κάποιες αποφάσεις για να απομονώσουν τα μη εισπράξιμα οφέλη από εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και θα επιβάλλουν την προκαταβολική είσπραξη σε περιπτώσεις φορολογικών διαφορών. Επιπρόσθετα, η βελτίωση της είσπραξης των οφειλών από εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, η ενίσχυση των εσόδων από το ΦΠΑ, η ικανότητα διοίκησης, η ανεξαρτησία της φορολογικής διοίκησης, η αυτονομία του προϋπολογισμού και τέλος η υποβολή εκθέσεων στην κυβέρνηση και το κοινοβούλιο θεωρούνται σημαντικές αλλαγές.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Εκτιμούμε ότι η γενικευμένη εφαρμογή ενός ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, όπως στο κύριο σενάριο, θα εξάλειφε σχεδόν ολοκληρωτικά την ακραία φτώχεια, έναντι όμως ενός

αξιόλογου κόστους. Πιο συγκεκριμένα, σε μια πιο οικονομική εκδοχή θα κόστιζε 3,5% του ΑΕΠ κάτω από ένα ποσοστό συνολικής κοινωνικής δαπάνης, αλλά θα είχε χαμηλότερη επίδραση όσο αναφορά τον τομέα της φτώχειας. Το καθαρό κόστος του προγράμματος το οποίο προκύπτει, αφού αφαιρεθεί το ποσό που καλύπτεται από άλλα κοινωνικά επιδόματα τα οποία προβλέπεται να θεσμοθετηθούν ή έχουν ήδη θεσμοθετηθεί, θα είναι χαμηλότερο.

Φυσικά, ανάλογα με τις ιδιαίτερες κοινωνικοπολιτικές καταστάσεις, που επικρατούν κάθε φορά, αλλά και τις σχετικές ιδεολογικές επιρροές και αντιλήψεις, οι επιλογές για το ρόλο του κράτους και τις υπηρεσίες ή τα δημόσια αγαθά που αυτό προσφέρει γενικότερα μεταβάλλονται στην εποχή μας. Άλλοτε προτιμάται ένας λιγότερο ενεργός και παρεμβατικός ρόλος για το κράτος και τους δημόσιους φορείς στην οικονομική και κοινωνική ζωή ενός τόπου και ενός λαού.

Είναι, συνεπώς, αναγκαία η κατάταξη των λειτουργιών και των δραστηριοτήτων που αναπτύσσει σήμερα το κράτος για τις οποίες διατηρεί έναν ρυθμιστικό ρόλο, καθώς και εκείνων που είναι δυνατόν να μεταβιβαστούν στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας, για την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη παροχή τους προς τον πολίτη και την κοινωνία. Για τους λόγους αυτούς δεν είναι περιττή, αλλά απαραίτητη, μια νέα τοποθέτηση του δημόσιου τομέα, η κατανομή του έργου μεταξύ δημόσιας και ιδιωτικής οικονομίας, ο προσδιορισμός του ρυθμιστικού, ελεγκτικού ρόλου του κράτους, καθώς και του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των επιχειρήσεων και οργανισμών.

Το κρίσιμο στοιχείο αφορά την σαφέστατη επανατοποθέτηση των αρμοδιοτήτων του κράτους απέναντι στις οικονομικές δράσεις.

Είναι καιρός, λοιπόν, για συνεπή και αποτελεσματική δράση για τη βελτίωση της ποιότητας των κανονιστικών ρυθμίσεων στη χώρα, η οποία τοποθετεί στο εθνικό ρυθμιστικό περιβάλλον αρχές και διαδικασίες καλής νομοθέτησης που ισχύουν στο ευρωπαϊκό επίπεδο.

Κατά την άποψή μας, εφόσον η φορολογία θεωρείται η επιβολή υποχρεωτικών φόρων υπέρ του κράτους και ο σκοπός της είναι η χρηματοδότηση των κρατικών δαπανών, η ενίσχυση και η σταθεροποίηση της οικονομικής ανάπτυξης, συμπεραίνουμε ότι η φορολογία θα έπρεπε ουσιαστικά να διευκολύνει τους πολίτες, και όχι να επιβαρύνει αρνητικά την καθημερινή ζωή τους. Στις μέρες μας ο μέσος άνθρωπος έχει υιοθετήσει την φράση «ζω για να δουλεύω, και όχι δουλεύω για να ζω». Τέλος, θέλουμε να πιστεύουμε ότι υπάρχει ένας δρόμος προόδου και θετικών εξελίξεων για το οικονομικό πλαίσιο στη χώρα μας.

Διαχείριση των Δημόσιων Οικονομικών. Δημόσιες Συμβάσεις.

Η ελληνική κυβέρνηση καθιστά λειτουργικό το Δημοσιονομικό Συμβούλιο για την βελτίωση του κατακερματισμένου συστήματος. Με αυτό τον τρόπο συγκεντρώνει όλες τις αρμοδιότητες σε έναν φορέα ώστε να μην αναμειγνύονται πολλοί με το ίδιο αντικείμενο. Όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις είναι απαραίτητες για την εξασφάλιση ελέγχου, ασφάλειας και δικαιοσύνης αφού καθιερώνουν κάποιες προϋποθέσεις. Σχετικά με το δικαστικό σύστημα πρέπει να καθιερωθούν ένδικα μέσα που θα χρησιμοποιήσει για να εκτελεστούν σωστά οι δημόσιες συμβάσεις. Τα ηλεκτρονικά συστήματα βοηθούν πολύ στην εφαρμογή ενός εθνικού συστήματος δημοσίων συμβάσεων, στο οποίο θα αναγκαστούν όλοι οι φορείς, ιδιωτικοί και δημόσιοι, να αναρτούν τις συμβάσεις για οποιοδήποτε έργο.

Βιώσιμο Σύστημα Κοινωνικής Πρόνοιας. Συντάξεις. Ιατρο-φαρμακευτική περίθαλψη.

Το Μνημόνιο αναφέρεται σε ποικίλα κοινωνικά ζητήματα, όπως σε πλαίσια κοινωνικής πρόνοιας, δικαιοσύνης, κίνητρα εργασίας, πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και άλλα. Επιπλέον το Μνημόνιο έχει ως στόχο την επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος για τη μείωση του χρέους. Για παράδειγμα μερικά από τα μέτρα για την επίτευξη του πλεονάσματος αυτού είναι :

- Οι συνταξιοδοτικές αποταμιεύσεις της τάξης του 0,25 % του ΑΕΠ το 2015 και 1,0 % του ΑΕΠ μέχρι το 2016 [σελ. 13-14 του Μνημονίου].
- Διάφορα μέτρα στον τομέα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Ποιο συγκεκριμένα όμως θα αναφερθούμε για το μνημόνιο συνενόησης για το τριετές πρόγραμμα του Ε.Μ.Σ. Στις παρακάτω σελίδες θα αναλυθεί διεξοδικά το βιώσιμο σύστημα κοινωνικής πρόνοιας που διακρίνεται σε τρία μέρη. Στο πρώτο μέρος θα αναφερθούμε στο συνταξιοδοτικό, στο δεύτερο σχετικά με την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, και στο τρίτο σχετικά με τα δίχτυα κοινωνικής ασφάλειας.

Συνοπτικά, το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας είναι ένα σύστημα ασφάλισης όμως , παρατηρούμε ότι στη χώρα μας η αναλογία των εργαζομένων και των συνταξιούχων οδηγεί προς την ισοπέδωση αυτού του συστήματος. Δηλαδή στην Ελλάδα υπάρχουν 4.600.000 εργαζόμενοι και 2.200.000 συνταξιούχοι και η αναλογία συνταξιούχων- εργαζομένων είναι 1 συντ. προς 2,1 εργαζ.

Συνταξιοδοτικό

Οι μεταρρυθμίσεις που αναφέρει το μνημόνιο για το συνταξιοδοτικό είναι αρκετές, αλλά θα αναφερθούν ορισμένες. Το σύστημα είναι κατακερματισμένο και δαπανηρό, και για αυτό το λόγο απαιτεί ετήσιες μεταβιβάσεις στον Κρατικό Προϋπολογισμό. Πιο συγκεκριμένα, προβλέπεται η αύξηση των κυρώσεων για την πρόωρη συνταξιοδότηση και η σταδιακή κατάργηση των τεκμηριωμένων δικαιωμάτων συνταξιοδότησης πριν από την νόμιμη ηλικία, η οποία είναι στα 67 έτη.

Επιπλέον όλα τα επικουρικά ταμεία θα χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από ίδιες εισφορές από 1 Ιανουαρίου 2015 και όσοι συνταξιοδοτούνται μέχρι 30 Ιουνίου 2015 θα έχουν πρόσβαση σε βασικές συντάξεις με εισοδηματικά κριτήρια μόνον όταν θα έχουν συμπληρώσει τα 67 έτη. Από την 1 Ιανουαρίου 2016 θα εφαρμοστούν η καθιέρωση στενότερης σύνδεσης μεταξύ των εισφορών και παροχών, η διεύρυνση και ο εκσυγχρονισμός της βάσης εισφορών και συντάξεων, η αναθεώρηση και ο εξορθολογισμός όλων των διαφορετικών συστημάτων βασικών συνιστωσών των συντάξεων και η καθολική ενοποίηση των ταμείων κοινωνικών ασφαλίσεων. Τέλος, η ελληνική κυβέρνηση θα προσδιορίσει και θα θεσπίσει νομοθετικά ως τον Οκτώβριο του 2015 ισοδύναμα μέτρα για πλήρη αντιστάθμιση των επιπτώσεων της δικαστικής απόφασης σχετικά με τα μέτρα του 2012.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Μέσω όμως των συγκεκριμένων μέτρων δεν θα επέλθει η εξυγίανση της οικονομίας και η βαθμιαία κοινωνική εξίσωση και ανόρθωση ιδίως των κατώτατων στρωμάτων, όπως θα

ήθελαν πολλοί να πιστεύουμε. Αντιθέτως γρήγορα θα οδηγηθούμε στην εξαφάνιση της ήδη τραγικά συρρικνωμένης μεσαίας τάξης και στην εξόντωση της μικρής. Με λίγα λόγια το ταξικό σύστημα και η κοινωνική αδικία θα συνεχίσουν να δεσπάζουν στη μικρή μας χώρα. Πιο συγκεκριμένα, οι νέες μειώσεις συντάξεων που επιβλήθηκαν ήδη και που θα επιβληθούν στον μέλλον, καθώς και η αύξηση του επιτρεπτού ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης, αντιβαίνουν κατά μείζονα λόγο σε άρθρο του Ελληνικού Συντάγματος περί σεβασμού και αξίας του ανθρώπου. Επομένως οι νέες ρυθμίσεις που προβλέπει το τρίτο μνημόνιο υποβιβάζουν αφενός οικονομικά τον Έλληνα πολίτη, ο οποίος θεωρείται και Ευρωπαίος βάση νόμου, και αφετέρου ηθικά, καθώς σταδιακά και προσχεδιασμένα για δικό τους όφελος τον περιθωριοποιούν και του αφαιρούν το δικαίωμα να βελτιώσει το βιοτικό του επίπεδο.

Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη

Στον τομέα που αφορά την υγεία και την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, η κυβέρνηση έχει δεσμευτεί να συνεχίσει τις μεταρρυθμίσεις. Ως προαπαιτούμενο μάλιστα οι αρχές θα πρέπει να τροποποιήσουν τον νόμο που αφορά τον διορισμό ανώτατων διευθυντικών στελεχών στα νοσοκομεία. Κατόπιν αξιολόγησης και καταγγελίας για ανάρμοστη συμπεριφορά και σύγκρουση συμφερόντων κατά την συνταγογράφηση θα επιβάλλονται νέες κυρώσεις και ποινές. Θα επαναφέρουν την πλήρη συνταγογράφηση φαρμάκων με τη διεθνή κοινόχρηστη ονομασία.

Θα μειώσουν κατά 50% τις τιμές των φαρμάκων μετά την λήξη του διπλώματος ευρεσιτεχνίας και κατά 32,5% όλων των γενόσημων φαρμάκων με την κατάργηση της ρήτρας κεκτημένων δικαιωμάτων για τα φάρμακα που βρίσκονταν ήδη στην αγορά το 2012. Θα εισπράξουν τις επιστροφές για τις διαγνωστικές εξετάσεις και ιδιωτικές κλινικές για το 2015 και θα αποσυνδέσουν τις εισπράξεις επιστροφών του 2014 από αυτές του 2013. Επίσης για τον Σεπτέμβριο-Οκτώβριο του 2015 θα εφαρμόσουν εκκρεμείς εισπράξεις επιστροφών για τα φαρμακευτικά προϊόντα και θα δημοσιεύουν ανά εξάμηνο ενημερωτικό δελτίο τιμών προκειμένου να μειθούν οι τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων. Θα αποφασιστεί μάλιστα αν θα επαναφέρουν το τέλος των 5 ευρώ στα νοσοκομεία ή αν θα λάβουν ισοδύναμα δημοσιονομικά έργα. Όσον αφορά τον Δεκέμβριο του 2015 οι αρχές θα μειώσουν τις τιμές των γενόσημων με τη μεγαλύτερη χρήση συμφωνιών συσχέτισης τιμής και ποσότητας, όπου κριθεί αναγκαίο. Κατά τα επόμενα 3 χρόνια θα εκπονήσουν πρόσθετες οδηγίες συνταγογράφησης δίνοντας προτεραιότητα στα φαρμακευτικά προϊόντα με το μεγαλύτερο κόστος και τη θεραπευτική τους δράση. Ωστόσο οι αρχές θα εντάξουν νέα φάρμακα στον θετικό κατάλογο και με τιμές που καθορίζονται στο επίπεδο των τριών χαμηλότερων στην ΕΕ ή χαμηλότερα, εάν οι αρχές διαπραγματευτούν ενδεχομένως έκπτωση, και θα αναπτύξουν επίσης ένα νέο ηλεκτρονικό μητρώο για τους ασθενείς.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η ύφεση, η λιτότητα και οι περιορισμοί του προϋπολογισμού έχουν επώδυνες επιπτώσεις στον τομέα της υγείας στην Ελλάδα. Τα νέα μέτρα που είναι αναγκασμένη η κυβέρνηση να λάβει πάνω στον τομέα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης θα βοηθήσουν αρκετά, όπως οι έλεγχοι στα νοσοκομεία, η πλήρης συνταγογράφηση των φαρμάκων, η μείωση της τιμής των φαρμάκων, αλλά και το γεγονός ότι οι αρχές θα εντάξουν νέα φάρμακα και σε τιμές που θα μπορούν να τα προμηθεύονται και άτομα κατώτερων οικονομικών βαθμίδων. Όμως, υπάρχουν και κάποιες ρυθμίσεις που υποβαθμίζουν το δημοκρατικό ιδεώδες, κατά το οποίο

όλοι ανεξαιρέτως οικονομικής κατάστασης και κοινωνικής τάξης έχουν δικαίωμα στην δωρεάν υγεία. Για παράδειγμα, το μνημόνιο προβλέπει τη δυνατότητα επαναφοράς του εισιτηρίου των 5 ευρώ στα δημόσια νοσοκομεία. Παρόλο που από αυτό το εισιτήριο μπορεί τελικά να εξαιρεθούν οι ακραία φτωχοί, δεν ισχύει το ίδιο και για όσους έχουν κάποιο (έστω και πενιχρό) εισόδημα ακόμη και αν αυτοί δεν μπορούν να διαθέσουν το ποσό, και συνεπώς παραβιάζεται το δικαίωμά τους στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Δίκτυα κοινωνικής ασφάλισης.

Τα μέτρα που περιλαμβάνει το τρίτο μνημόνιο στο κεφάλαιο αυτό αποσκοπούν στην παροχή άμεσης στήριξης στους πλέον ευάλωτους. Για την επίτευξη, λοιπόν, του σκοπού αυτού, θα δρομολογηθούν νέες δράσεις για την εγγυημένη στήριξη της απασχόλησης για 150.000 ανθρώπους, και πιο συγκεκριμένα για τους μακροχρόνια άνεργους από 29 και άνω, των νέων, 19-29 ετών, και αδύναμων ομάδων με τη συμμετοχή του ιδιωτικού και κοινωνικού τομέα της οικονομίας, καθώς και θα προωθηθεί νέος σχεδιασμός του συστήματος κοινωνικής πρόνοιας για τις παροχές σε χρήμα και σε είδος. Ακόμη θα πραγματοποιηθεί εφαρμογή του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Ωστόσο όλα τα παραπάνω είναι θεωρητικά. Πρακτικά αυτή η ρύθμιση απλώς καλύπτει ένα κενό προστασίας στους Έλληνες εργαζόμενους το οποίο σχετίζεται με το ότι δεν συνάπτονται Κοινωνικά Σχέδια στις ομαδικές απολύσεις. Παρόλα αυτά, η προστασία των ανέργων δεν υφίσταται στην πραγματικότητα. Παράλληλα οι εργαζόμενοι θα εξακολουθούν να ζουν με την αβεβαιότητα, καθώς οι υποχρεώσεις τους θα τρέχουν και θα ελλοχεύει ο κίνδυνος των κατασχέσεων και των πλειστηριασμών.

Τα παραπάνω εξηγούν τις κοινωνικές επιπτώσεις του τρίτου μνημονίου. Το τρίτο μνημόνιο βασίζεται στις υποθέσεις και στα ίδια αξιώματα όπως και τα δυο προηγούμενα μνημόνια. Επομένως είναι καταδικασμένο να αποτύχει, αφήνοντας το χρέος μη βιώσιμο. Ως αποτέλεσμα, θα αυξήσει τη φτώχεια, την ταξική πόλωση και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Κάπως έτσι λοιπόν γεννιούνται απορίες ζωτικής σημασίας για το μέλλον μας, καθώς και για των επόμενων γενεών, οι οποίες όπως και εμείς αποτελούν έρμαιο των αποφάσεων, οι οποίες έχουν ληφθεί και θα εξακολουθούν να λαμβάνονται, προκειμένου να εξυπηρετούνται τα συμφέροντα του 1% του πληθυσμού, λες και το υπόλοιπο 99% είμαστε παιδιά ενός κατώτερου Θεού.

Αγορά εργασίας και ανθρώπινο κεφάλαιο.

Στο κεφάλαιο αυτό του μνημονίου επισημαίνεται η επανεξέταση των θεσμών που αφορούν στην αγορά εργασίας και τον τομέα της εκπαίδευσης, με βάση τα πρότυπα που ισχύουν στις χώρες του ΟΟΣΑ. Συγκεκριμένα, στον εργατικό τομέα προσπαθούν να εξισορροπήσουν την δικαιοσύνη μεταξύ των εργοδοτών και των εργαζομένων έτσι ώστε να διορθώσουν την μέχρι τώρα άσχημη κατάσταση. Γίνεται αναφορά στην επανεξέταση των ομαδικών απολύσεων, όμως όλες οι αποφάσεις θα συμφωνηθούν με τα θεσμικά όργανα. Αξιοσημείωτο είναι το σχέδιο για την καταπολέμηση της αδήλωτης και ατελώς δηλωμένης εργασίας, το οποίο θα βοηθήσει πολύ το κράτος αφού θα αυξηθούν τα έσοδά του. Ακόμη, η διασύνδεση του

συστήματος πληροφοριών ΕΡΓΑΝΗ με την εφορία και το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα αποτελέσει μια αξιότιμη προσπάθεια για την καταπολέμηση της γραφειοκρατίας. Σχετικά με την επαγγελματική κατάρτιση, αναφέρεται η θέσπιση ενός σύγχρονου πλαισίου που θα οδηγήσει στον προσδιορισμό των αναγκών σε επίπεδο δεξιοτήτων και της αναβάθμισης προγραμμάτων πιστοποίησης, το οποίο θεωρούμε ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό. Πρέπει να αναφερθεί το γεγονός ότι θα υπάρξει δημιουργία θέσεων εργασίας για ένα ποσοστό σπουδαστών, το οποίο είναι αναγκαίο και θα έχει βέλτιστο αντίκτυπο στην κοινωνία. Μέσα στο μνημόνιο επισημαίνεται ότι θα υπάρξουν συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, που πιστεύουμε ότι είναι η λύση για τα περισσότερα προβλήματα καθώς και για την εύρεση εργασίας. Συνεχίζοντας, θα υπάρξουν μεταρρυθμίσεις σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης, τα οποία θα στοχεύσουν στην ενίσχυση της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας, και αν γίνει σωστά η διαχείρισή τους θα είναι ένα σημαντικό βήμα για την άμεση επαγγελματική αποκατάσταση, κάτι που θα αποφέρει έσοδα στο κράτος ενισχύοντας την οικονομία.

Αγορές προϊόντων και επιχειρηματικό περιβάλλον.

Σε αυτήν την ενότητα αναφέρονται μεταρρυθμίσεις οι οποίες θα στηρίξουν την επιστροφή της χώρας στη βιώσιμη ανάπτυξη, θα προσελκύσουν επενδύσεις και θα δημιουργήσουν θέσεις εργασίας. Παρ' όλο που θέματα όπως η μείωση της γραφειοκρατίας, η διευκόλυνση του εμπορίου είναι σημαντικοί τομείς δεν διευκρινίστηκαν οι αποφάσεις που θα ληφθούν, πράγμα που μας κάνει να αμφιβάλουμε για την αποτελεσματικότητά τους. Σε όλο το κείμενο αναφέρεται η εργαλειοθήκη και οι συστάσεις του ΟΟΣΑ, οι οποίες θα χαράξουν τον δρόμο στον οποίο θα δημιουργηθεί η νέα νομοθεσία στη χώρα μας σε σχέση με τους τομείς του εμπορίου, των φαρμάκων, των καυσίμων, του τουρισμού και της γεωργίας: οι παραπάνω τομείς δεν αναλύονται και ένα άτομο το οποίο δεν είναι γνώστης δεν μπορεί να κατανοήσει το συγκεκριμένο κεφάλαιο.

Συνοψίζοντας, χωρίς να υπάρξει ανάλυση του τρόπου επίλυσης των υπαρχόντων προβλημάτων, δεν μπορεί κάποιος να πάρει θέση.

Ρυθμιζόμενες επιχειρήσεις δικτύων (ενέργεια, μεταφορές, νερό). Ιδιωτικοποιήσεις.

Στον κόσμο των επιχειρήσεων ενέργειας της Ε.Ε γίνονται τα τελευταία 10-15 χρόνια ριζικές αλλαγές ως προς τους κανόνες δραστηριοποίησής τους, οι οποίες μεταβάλουν πλήρως το σύνολο των επιλογών που αυτές μπορούν να κάνουν για να αναπτυχθούν ή ακόμη και απλώς για να επιβιώσουν. Αυτούς τους κανόνες οφείλουν όσοι ασχολούνται με τον ενεργειακό τομέα στην Ελλάδα να μας βοηθήσουν να κατανοήσουμε βαθιά προκειμένου να μην οδηγηθούμε σε αδιέξοδα λόγω μη συμμόρφωσης προς τους ευρωπαϊκούς κανόνες και να διαμορφώσουμε τις στρατηγικές προτεραιότητες που θα οδηγήσουν τις ελληνικές επιχειρήσεις σε δυναμική ανάπτυξη και επέκτασή τους.

Ένα θέμα που απασχολεί την ελληνική βουλή είναι αυτό του ιδιοκτησιακού διαχωρισμού του ΑΔΜΗΕ από τη ΔΕΗ και η πώληση του 66% των μετοχών του σε ιδιώτη επενδυτή. Ουσιαστικά συζητείται η πώληση του δικτύου μεταφοράς και η παραχώρηση της εκμετάλλευσής του. Η επιλογή της κυβέρνησης θα καθορίσει πολλά στο ενεργειακό σύστημα τις επόμενες δεκαετίες. Και η επιλογή της ιδιωτικοποίησης του δικτύου μεταφοράς δεν έχει κανένα επιχειρήμα να την στηρίξει, εκτός του γεγονότος ότι αποτελεί οδηγία της Τρόικας και της Ε.Ε., και του γεγονότος ότι συγκεκριμένα συμφέροντα επωφελοούνται από αυτήν. Αντίθετα ο αντίλογος είναι πολύ σαφής και διατυπώνεται από τους εργαζόμενους στον ΑΔΜΗΕ. Η ιδιωτικοποίηση, εκτός των ζητημάτων που δημιουργεί στο εσωτερικό του ΑΔΜΗΕ και τις κυοφορούμενες απολύσεις για τους εργαζόμενους, δεν είναι προς όφελος της μεγάλης

πλειοψηφίας του ελληνικού λαού. Κατ' αρχάς, η επιλογή αυτή δεν συμφέρει ούτε καν βραχυπρόθεσμα και συγκυριακά τους καταναλωτές. Έως τώρα η ιδιωτικοποίηση γίνεται μέσω της χρέωσης χρήσης συστήματος (ΧΧΣ), και με βάση αυτά τα έσοδα καλύπτονται τα τρέχοντα έξοδα του διαχειριστή και υλοποιούνται οι απαιτούμενες επενδύσεις. Η ιδιωτικοποίηση όχι μόνο δεν θα επιφέρει μείωση της ΧΧΣ για τον καταναλωτή, αλλά αντίθετα μέσω της αύξησης του κέρδους για τον ιδιώτη θα μειώσει σε ετήσια βάση πάνω από 100 εκατ. ευρώ τις επενδύσεις στα δίκτυα σε σχέση με τη σημερινή κατάσταση. Επιπλέον, η πώληση των δικτύων στους ιδιώτες θα είναι στην ουσία δώρο για τον επενδυτή. Ο επενδυτής αυτός όχι μόνο θα αποκτήσει την πλειοψηφία των μετοχών του ΑΔΜΗΕ, αλλά επιπλέον με βάση την νομοθεσία θα προικοδοτηθεί και με ένα διόλου ευκαταφρόνητο ετήσιο εγγυημένο εισόδημα από τους καταναλωτές. Τέλος, η ιδιωτικοποίηση τέτοιων στρατηγικών κλάδων δεν είναι μόνο οικονομικά ασύμφορη αλλά και πολιτικά απαράδεκτη.

Είναι εξίσου σημαντικό να αναφέρουμε ότι το νέο μνημόνιο προβλέπει την πώληση του 11% των μετοχών της ΕΥΔΑΠ. Η Τρόικα δηλαδή απαιτεί ένα ξεπούλημα. Οι επιχειρήσεις ύδρευσης της Θεσσαλονίκης και των Αθηνών είναι σύγχρονες με εύρυθμη λειτουργία και κατά συνέπεια δεν υφίσταται καμία λογική εξήγηση για να ιδιωτικοποιηθούν. Παρά την σοβαρή κοινωνική κρίση στην Ελλάδα, η ΕΥΔΑΠ και η ΕΥΑΘ παρέχουν υπηρεσίες υψηλής ποιότητας, ουσιαστικές υπηρεσίες εξασφαλίζοντας ένα από τα πιο προσιτά τιμολόγια στην Ευρώπη. Οι εταιρείες είναι αποδοτικές και παρουσιάζουν κέρδη. Η επιμονή της Τρόικας για ιδιωτικοποιήσεις υποκινείται ουσιαστικά από μία σωρεία άστοχων εκτιμήσεων και ιδεοληψιών. Εν πάσει περιπτώσει, λαμβάνοντας υπ' όψιν τη μεγάλη εικόνα η πώληση των μετοχών των επιχειρήσεων ύδρευσης θα αποφέρει ασήμαντα κέρδη σε σχέση προς το συνολικό δημόσιο χρέος.

Με λίγα λόγια όλες αυτές οι ιδιωτικοποιήσεις οδεύουν στο ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας. Η περιουσία του δημοσίου που δημιουργήθηκε με χρήματα του ελληνικού λαού, ξεπουλιέται κακήν κακώς και με εξευτελιστικό τίμημα, εκατοντάδες χιλιάδες κάτω από την πραγματική της αξία. Οι αγοραστές γνωρίζοντας τη μνημονιακή υποχρέωση του ξεπουλήματος με συγκεκριμένες μάλιστα προθεσμίες χαμηλώνουν ακόμα πιο πολύ το τίμημα και χειροτερεύουν τους όρους προς όφελός τους. Οι ιδιώτες που αγοράζουν τη δημόσια περιουσία με μοναδικό σκοπό το κέρδος, θα αυξήσουν τα τιμολόγια και τις τιμές για τον καταναλωτή αδιαφορώντας για τις λαϊκές ανάγκες. Έτσι βασικές κοινωνικές υπηρεσίες που το κράτος υποχρεούται να παρέχει δωρεάν στους πολίτες του, γίνονται πλέον αντικείμενο κερδοσκοπίας από το κεφάλαιο, με το κράτος να μην έχει πλέον δυνατότητα παρέμβασης σε τιμολόγια και όρους παροχής υπηρεσιών. Οι αγοραστές εξυπηρετούν με τις αγορές τους τα δικά τους συμφέροντα αλλά και τα συμφέροντα των χωρών τους.

Τέλος, η επίμονη και επιθετική επιβολή των ιδιωτικοποιήσεων από την Τρόικα έρχεται σε αντίθεση με την βούληση των Ελλήνων πολιτών και συνιστά μια ευθεία επίθεση στην δημοκρατία. Είναι σκανδαλώδες το ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ένας από τους τρεις θεσμούς που απαρτίζουν την Τρόικα αγνοεί για ακόμα μία φορά την υποχρέωσή της που απορρέει από την ευρωπαϊκή συνθήκη, να παραμένει ουδέτερη σε θέματα που αφορούν το ιδιοκτησιακό καθεστώς των υπηρεσιών.

Δημόσια διοίκηση.

Οι αρχές δεσμεύονται να εφαρμόσουν ένα πρόγραμμα οικοδόμησης ικανοτήτων της ελληνικής διοίκησης. Οι βασικές αρχές του προγράμματος αυτού είναι η αναδιοργάνωση των διοικητικών δομών, η βελτιστοποίηση των ανθρώπινων πόρων, η ενίσχυση της διαφάνειας και της λογοδοσίας, η ηλεκτρονική δημόσια διοίκηση, μία επικοινωνιακή στρατηγική και οι καλύτερες διαδικασίες προσλήψεων. Αυτό που άμεσα πρέπει να διευθετήσουν οι ελληνικές αρχές είναι οι καλύτερες διαδικασίες προσλήψεων οι οποίες πρέπει να προστατεύονται από κομματικές παρεμβάσεις. Θα υπάρχει όμως διαφάνεια στην διαδικασία προσλήψεων; Θα

υπάρχει αξιολογική ουδετερότητα στα κριτήρια που θα εφαρμοστούν; Εγγυάται η κυβέρνηση ότι τα κριτήρια για την διαδικασία προσλήψεων δεν θα είναι κομματικά; Όσον αφορά την βελτιστοποίηση των ανθρώπινων πόρων είναι κάτι το θετικό. Επίσης, αν οργανωθεί σωστά η ηλεκτρονική δημόσια διοίκηση τα οφέλη που θα προκύψουν θα είναι πολλά καθώς θα εξαλειφθεί η γραφειοκρατία. Σχετικά με την επικοινωνιακή στρατηγική είναι ένα πρόγραμμα που θα αναδείξει την υποτιθέμενη διαφάνεια. Στη συνέχεια γίνεται αναφορά για ουδέτερη μεταρρύθμιση του μισθολογίου. Δηλαδή θα μειωθούν οι μισθοί των δημοσίων υπαλλήλων με πολλά χρόνια προϋπηρεσίας και θα αυξηθούν οι μισθοί των δημοσίων υπαλλήλων με λίγα χρόνια προϋπηρεσίας. Με αυτόν τον τρόπο δεν αυξάνονται οι δαπάνες του δημοσίου αθροιστικά, αλλά ορισμένοι άνθρωποι πληττονται από αυτές τις μεταρρυθμίσεις.

Σχετικά με την νομοθεσία για την επιλογή διευθυντικών στελεχών ας ελπίζουμε ότι οι προσλήψεις θα βασιστούν όντως την αξία και στις ικανότητες και ότι δεν θα έχουν "χρώμα" κομματικό. Όσον αφορά το σύστημα μόνιμης κινητικότητας που έχουν θεσπίσει οι αρχές, θα δημιουργηθεί ένα καθκοντολόγιο. Δηλαδή θα γίνει χρήση περιγραφής που θα συνδέεται με μια ηλεκτρονική βάση στην οποία θα περιέχονται όλες οι νέες θέσεις. Εάν από μια υπηρεσία λείπει ένας υπάλληλος, τότε σε αυτήν την κενή θέση μεταφέρουν έναν υπάλληλο από μια άλλη υπηρεσία σε βάρος των συμφερόντων του ίδιου και της οικογένειάς του. Επιπροσθέτως, στο τμήμα αυτό του μνημονίου αναφέρεται ότι οι αρχές θα εντοπίζουν παράνομες προσλήψεις, ασφαλιστικά μέτρα και πειθαρχικές υποθέσεις και θα λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα. Ωστόσο, κι ενώ τα τελευταία χρόνια έχουν εντοπιστεί επίορκοι υπάλληλοι που έχουν υποπέσει σε παραπτώματα, συνεχίζουν ατάραχοι να εργάζονται χωρίς να έχουν υποστεί τις συνέπειες των πράξεών τους. Τέλος η δημιουργία ηλεκτρονικής πύλης που θα παρέχει πρόσβαση στην νομοθεσία είναι κάτι αχρείαστο. Το πρόβλημα των πολιτών δεν είναι η πρόσβαση στους νόμους αλλά το ότι χρονίζουν υποθέσεις οι οποίες δεν εκδικάζονται λόγω έλλειψης δικαστικού προσωπικού. Έτσι υπάρχει κίνδυνος διαγραφής αδικημάτων και επομένως οι υπόδικοι γλυτώνουν.

Δικαιοσύνη.

Στον τομέα της δικαιοσύνης, γίνεται λόγος για την κατάργηση των πολιτικών δικών στο δικαστήριο, τους πλειστηριασμούς, μέτρα για την μείωση των καθυστερημένων υποθέσεων στα διοικητικά και δικαστικά δικαστήρια. Καταρχάς, εφόσον καταργείται η προφορικότητα στο ακροατήριο, ο δικαστής δεν έχει την δυνατότητα να εξετάζει μάρτυρες έτσι ώστε να οδηγείται στη σωστή απόφαση. Όσον αφορά τους πλειστηριασμούς, είναι ένα επονείδιστο και απάνθρωπο μέτρο, διότι όσοι πολίτες αδυνατούν να πληρώσουν τα δάνεια, δηλ. όλοι οι κόπτοι που έχουν καταβάλει προκειμένου να αποκτήσουν την κατοικία τους, πάνε χαμένοι. Έτσι, οι δανειολήπτες είναι τελείως εκτεθειμένοι, καθώς η περιουσία τους θα εξαφανιστεί εντός 2 μηνών. Επίσης, δίνεται χρονικό περιθώριο 15 ημερών, προκειμένου να προετοιμάσει κάποιος την δικαστική του άμυνα, εάν όμως αυτό δεν επιτευχθεί, τότε το ακίνητο του πωλείται σε πεινιχρή τιμή. Ο λόγος για τον οποίο οι τιμές των ακινήτων έχουν πέσει στα «τάρταρα» είναι το ότι πωλούνται βάσει εμπορικών και όχι αντικειμενικών κριτηρίων. Σχετικά με την επίλυση των συνεχώς αναβαλλόμενων υποθέσεων, κατά τη γνώμη μας, είναι κάτι το ευνοϊκό, διότι δεν είναι εύλογο, υποθέσεις ελάσσονος σημασίας να διαρκούν χρόνια.

Καταπολέμηση της διαφθοράς.

Οι αρχές θα δημοσιεύσουν ένα αναθεωρημένο στρατηγικό σχέδιο για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Τέτοια σχέδια έχουν διατυπωθεί πολλάκις στο παρελθόν χωρίς να έχουν επιλύσει το πρόβλημα της διαφθοράς. Επομένως, αυτό το αναθεωρημένο σχέδιο δεν μας εξασφαλίζει ότι η διαφθορά θα καταπολεμηθεί. Επίσης θα εκδοθεί νομοθεσία για την στεγανοποίηση της

διεξαγωγής των ερευνών για το οικονομικό έγκλημα και την διαφθορά από τις πολιτικές παρεμβάσεις. Αυτό θα ήταν ένα σημαντικό βήμα. Δυστυχώς, όμως, οι κατεστημένες αντιλήψεις και πρακτικές που ισχύουν επί δεκαετίες ολόκληρες στο πολιτικό μας σύστημα δεν επιτρέπουν καμία αισιοδοξία· η εκτεταμένη και χρόνια διαπλοκή της πολιτικής και της οικονομικής ελίτ αποτελούν μάλιστα για τη χώρα μας που ανατροφοδοτείται. Αν και είδαν το φως της δημοσιότητας τα τελευταία χρόνια διάφορες λίστες με ονόματα πολιτικών που ελέγχονται για τις οικονομικές δραστηριότητές τους και τις καταθέσεις τους σε τράπεζες του εξωτερικού, μόνο σε λίγες περιπτώσεις επιβλήθηκαν οι ανάλογες κυρώσεις. Στη συνέχεια γίνεται λόγος για τη δημιουργία ενός συστήματος που θα εξασφαλίζει τον ορθό συντονισμό, την ιεράρχηση των ερευνών και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ ερευνητικών σωμάτων στο οποίο θα προεδρεύουν εισαγγελείς. Το σύστημα αυτό υπάρχει ήδη. Κατά το παρελθόν οι εισαγγελείς ανακάλυψαν οικονομικά σκάνδαλα τα οποία σκοπίμως μένουν «στο συρτάρι» και δεν αξιοποιούνται. Όσο για τα σχέδια περί κώδικα δεοντολογίας για τους βουλευτές, υπάρχει ήδη θεσμικό πλαίσιο που καθορίζει τη συμπεριφορά των βουλευτών. Το εάν εφαρμόζονται ή όχι αυτοί οι κανόνες δικαίου είναι άλλο θέμα.

